НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

М. Є. Савенко

АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ, ПОСТАНОВЛЕНИХ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Монографія

Харків
«Право»
2021

УДК 343.156(477)
С12

Рецензенти:

Шумило Микола Єгорович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії правових наук України;

Толочко Олександр Миколайович – кандидат юридичних наук, професор, ректор Національної академії прокуратури України, заслужений юрист України

Науковий редактор:

Капліна Оксана Володимирівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 10 від 16 квітня 2021 р.)

Савенко М. Є.

С12 Апеляційне оскарження та перегляд ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування : монографія / М. Є. Савенко ; [наук. ред. О. В. Капліна] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2021. – 256 с.

ISBN 978-966-998-214-8

У монографії комплексно досліджено теоретичні та прикладні питання, пов'язані з апеляційним оскарженням та переглядом ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування. Досліджено іноземний досвід оскарження та перегляду судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування. Проаналізовано європейські стандарти оскарження та перегляду судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування. Розкрито особливості процесуального механізму перегляду ухвал слідчого судді, постановлених на стадії досудового розслідування. Автором на підставі проведеного дослідження й узагальнення правозастосовної практики виявлено недоліки правового регулювання процесуального порядку оскарження та перегляду ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування, сформульовано науково обгрунтовані пропозиції, спрямовані на вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Монографія буде корисною для вчених-правознавців, викладачів, аспірантів, практичних працівників – суддів, прокурорів, слідчих, детективів, адвокатів, а також здобувачів вищої освіти й усіх, хто цікавиться правовими проблемами.

УДК 343.156(477)

© Савенко М. Є., 2021

ISBN 978-966-998-214-8

© Видавництво «Право», 2021

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень 4
Передмова 5

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯДУ УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ, ПОСТАНОВЛЕНИХ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

1.1. Апеляційне оскарження та перегляд ухвал слідчого судді як предмет досліджень: огляд наукових джерел 7
1.2. Оскарження і перегляд судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування: досвід іноземних держав 26
1.3. Європейські стандарти оскарження і перегляду судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування 38
1.4. Характерні ознаки рішень слідчого судді та їх вплив на порядок оскарження і перегляду апеляційним судом 56

РОЗДІЛ 2
АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ, ПОСТАНОВЛЕНИХ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

2.1. Ухвали слідчого судді як предмет апеляційного оскарження на стадії досудового розслідування 90
2.2. Суб'єкти права на апеляційне оскарження ухвал слідчого судді 133
2.3. Процесуальний порядок оскарження та перевірки ухвал слідчого судді 148
2.3.1. Порядок і строк подання апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді 148
2.3.2. Форма і зміст апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді 157
2.3.3. Порядок перевірки ухвал слідчого судді судом апеляційної інстанції 166
2.3.4. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді 181

Висновки 205
Додаток 210
Список використаних джерел 220

Перелік умовних позначень

ВССУ	– Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
ВС	– Верховний Суд
ВСУ	– Верховний Суд України
ДБР	– Державне бюро розслідувань
ЄДРСР	– Єдиний державний реєстр судових рішень
ЄРДР	– Єдиний реєстр досудових розслідувань
ЗЗКП	– захід забезпечення кримінального провадження
ЗУ	– Закон України
ЄСПЛ або Суд	– Європейський суд з прав людини
КАС	– Кодекс адміністративного судочинства України
КЗПЛ або Конвенція	– Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
КК	– Кримінальний кодекс України
КМУ	– Кабінет Міністрів України
КПК	– Кримінальний процесуальний кодекс України
КПК 1960 р.	– Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 р.
КСУ	– Конституційний Суд України
НАБУ	– Національне антикорупційне бюро України
НСРД	– негласні слідчі (розшукові) дії
ЦПК	– Цивільний процесуальний кодекс України

Передмова

Під час досудового розслідування досить високим є ризик істотного обмеження прав особи, тож з метою дотримання законності такого роду обмежень в Україні було запроваджено інститут судового контролю. У свою чергу Конституція України (ст. 129) визначає забезпечення права на апеляційний перегляд справи як одну з основних засад судочинства, гарантуючи перевірку в апеляційному порядку судових рішень, у тому числі й ухвал слідчого судді, з метою оперативного відновлення порушених прав та охоронюваних законом інтересів.

Разом з тим чинне правове регулювання процедури апеляційного оскарження та перегляду ухвал слідчого судді, зокрема в аспекті її відповідності міжнародним стандартам оскарження та перегляду судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування, не можна визнати досконалим. Установлюючи обмеження права на апеляційне оскарження, законодавець в окремих випадках допускає непропорційність між поставленою метою та вжитими для її досягнення заходами, що призводить до порушення сутнісного змісту фундаментального права кожного на справедливий суд.

Вагомий внесок у наукове дослідження різних теоретичних і прикладних проблем апеляційного оскарження та перегляду рішень у кримінальному проваджені зробили Н. Р. Бобечко, Є. В. Большаков, Ю. М. Грошевий, О. С. Кашка, Н. В. Кіцен, Ю. П. Ковбаса, О. Ю. Костюченко, В. В. Легких, В. Т. Маляренко, В. І. Маринів, В. Я. Мармаш, І. Ю. Мірошников, О. В. Остроглядь, В. О. Попелюшко, В. І. Сліпченко, В. В. Смірнова, В. І. Теремецький, Ю. О. Фідря та ін.

Різні аспекти проблематики оскарження ухвал слідчого судді на стадії досудового розслідування були предметом дослідження в працях В. А. Завтура, І. В. Гловюк, Д. І. Клепки, Д. Є. Крикливця, К. В. Легких, Т. О. Музиченко, М. М. Ольховської, С. О. Пшенічка, Х. Р. Тайлієвої, О. І. Тищенко, О. М. Толочка, А. Р. Туманянц, С. Л. Шаренко, О. Г. Шило, М. Є. Шумила, А. В. Чуба, О. Г. Яновської та ін.

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових досліджень щодо різних теоретичних і прикладних проблем апеляційного оскарження та перегляду рішень у кримінальному проваджені, чимало проблем як доктринального, так і суто прикладного характеру досі залишаються дискусійними або взагалі невирішеними. Саме брак однозначності поглядів у науці кримінального процесу щодо предмета і кола суб'єктів апеляційного оскарження на

стадії досудового розслідування, особливостей процесуального порядку оскарження та перевірки ухвал слідчого судді й низка інших чинників зумовили необхідність звернення до цих актуальних проблем і знаходження шляхів їх вирішення, що є важливим як для теорії кримінального процесу, так і для правотворчої та правозастосовної практики.

Автор висловлює безмежну вдячність і глибоку повагу своєму першому вчителю – Юрію Михайловичу Грошевому, який прищепив любов до науки, наукового пошуку, завдяки якому я набув навичок вирішувати складні проблеми, що виникають під час здійснення правосуддя. Також слова вдячності хочеться висловити науковому керівникові – заслуженому діячу науки і техніки України, доктору юридичних наук, професору, члену-кореспонденту Національної академії правових наук України, завідувачу кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Оксані Володимирівні Капліній за корекцію теми дослідження, спрямування мого творчого пошуку, наукові поради, справедливу критику, всебічну допомогу та постійну підтримку під час написання дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та підготовки цієї монографії.

Окремі слова вдячності – колективу кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за підтримку, цінні поради, які були надані під час обговорення тексту монографії.

Щиро вдячний за доброзичливе ставлення й конструктивні зауваження вельмишановним рецензентам монографії – заслуженому діячу науки і техніки України, члену-кореспонденту Національної академії правових наук України, доктору юридичних наук, професору Шумилу Миколі Єгоровичу та заслуженому юристу України, кандидату юридичних наук, професору Толочку Олександру Миколайовичу. Сама можливість працювати з такими відомими в Україні вченим надихала на бездоганну роботу.

Особливі слова подяки висловлюю моїй сім'ї – за розуміння, терпіння, підтримку та любов, без чого ця робота навряд чи побачила світ.

Розділ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯДУ УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ, ПОСТАНОВЛЕНИХ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

1.1. Апеляційне оскарження та перегляд ухвал слідчого судді як предмет досліджень: огляд наукових джерел

Інститут апеляційного оскарження судових рішень є комплексним, багатоаспектним процесуальним феноменом. Будучи гарантією права на судовий захист та однією із засад судочинства (п. 8 ч. 2 ст. 129 Конституції України) та кримінального провадження (ст. 24 КПК), він не позбавлений рис, притаманних стадії кримінального провадження, з усіма особливостями, що з цього випливають. Тому наукове осмислення апеляційного оскарження та перегляду ухвал слідчого судді не можна здійснювати ізольовано від досліджень, присвячених: а) праву на оскарження; б) апеляційному перегляду судових рішень; в) оскарженню рішень слідчого судді. Осягнувши щонайменше вказані аспекти, дослідник зможе сформувати уявлення, необхідне для якісного теоретико-практичного дослідження. Результати огляду наукових джерел здійснюватимемо у відповідності до описаних вище дослідницьких векторів, висвітлюючи наукові праці у хронологічному порядку з тим, щоб уможливити простеження динаміки наукових розвідок. Передусім орієнтуватимемося на дисертаційні роботи вітчизняних і зарубіжних учених.

Право на апеляційне оскарження. У вітчизняному кримінальному процесі право особи на апеляційне оскарження досліджував

В. І. Теремецький. Учений, дослідивши правову природу права на апеляційне оскарження вироку, запропонував його визначення, а також власне бачення його структури[1]. Погляд на апеляційне провадження з точки зору суб'єктивного права особи дав змогу по-новому осмислити низку процесуальних можливостей особи: приєднання до апеляції, подання заперечень, відкликання та відмову[2]. Окрему увагу в указаній роботі привертають висновки стосовно співвідношення права на апеляційне оскарження з апеляційним провадженням, зокрема: а) «етапи реалізації вказаного права, пов'язані з поданням, прийняттям, розглядом та вирішенням апеляції, повністю не співпадають з відповідними етапами стадії апеляційного провадження»; б) обов'язок суду, який кореспондує суб'єктивному праву особи, виникає лише у разі встановлення відповідності апеляційної скарги вимогам закону до неї, тобто факт надходження останньої варто кваліфікувати «як формальний привід до початку апеляційного провадження»; в) «апеляційне провадження виникає тільки з моменту прийняття апеляції до розгляду судом першої інстанції»[3].

В Україні наукове осмислення права на апеляційне оскарження здійснювали представники не лише кримінально-процесуальної науки. У цивільному процесі привертає увагу дисертаційна робота Д. Ю. Цихоні, за результатами написання якої автор запропонував розуміння змісту вказаного права та його внутрішньої структури[4].

У науці адміністративного права науково привабливою виглядає дисертація Д. В. Лученка, присвячена інституту оскарження в цій галузі права. Утілені в роботі міркування дозволяють сформувати комплексне бачення як апеляційного оскарження загалом (як засобу гарантування прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб; у контексті верховенства права; як інституту демократії)[5], так і само-

[1] Теремецький В. І. Право особи на апеляційне оскарження вироку та процесуальний порядок його реалізації : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2010. С. 6.

[2] Там само. С. 6–7, 11–13.

[3] Там само. С. 9.

[4] Цихоня Д. Ю. Оскарження судових рішень, ухвалених судами першої інстанції : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2015. С. 4.

[5] Лученко Д. В. Інститут оскарження в адміністративному праві : дис. … д-ра юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2017. С. 133–185.

го права на оскарження як елементу механізму оскарження судових рішень[1].

Недоречно буде оминути увагою дисертаційну роботу з конституційного права Я. В. Нестор. Осмислюючи конституційні принципи здійснення судочинства в Україні, авторка висвітлила забезпечення права на апеляційний перегляд справи в системі засад[2], а також у практиці КСУ[3]. Водночас корисними для нашого дослідження видаються і теоретичні позиції авторки, спільні для всіх конституційних засад.

Серед робіт зарубіжних дослідників варто вказати дисертації І. Л. Трунова[4], М. І. Усарова[5], О. К. Антонович[6], М. В. Курпас[7].

Апеляційний перегляд судових рішень. Наукова розробка апеляційного провадження в цілому, а також як стадії кримінального процесу (провадження) здійснювалася багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими, доробки яких не можна оминути під час освоєння предмета цього дослідження.

У 2001 р. В. М. Коваль досліджував «правовий статус апеляційних судів у системі судів загальної юрисдикції, принципи їх діяльності і компетенцію, організаційно-правові проблеми управління у системі апеляційних судів і процесуальні аспекти перегляду судових рішень в апеляційному порядку»[8]. Давши авторське визначення поняття

---

[1] Лученко Д. В. Зазнач. пр. С. 78–92.

[2] Нестор Я. В. Конституційні принципи здійснення судочинства в Україні : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2018. С. 74–75.

[3] Там само. С. 120–122.

[4] Трунов И. Л. Современные проблемы защиты прав граждан в уголовном процессе : дис. … д-ра юрид. наук : 12.00.09. Москва, 2001. 391 с.

[5] Усаров М. И. Право на жалобу как принцип уголовного процесса и средство защиты прав несовершеннолетних обвиняемых и потерпевших в стадии предварительного расследования : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Москва, 2004. 178 с.

[6] Антонович Е. К. Институт обжалования на досудебных стадиях уголовного процесса : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Москва, 2009. 244 с.

[7] Курпас М. В. Конституционно-правовое содержание и особенности реализации права на обжалование судебного решения : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.02. Москва, 2017. 219 с.

[8] Коваль В. М. Апеляційні суди в Україні: становлення і розвиток : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.10. Одеса, 2004. С. 3.

«апеляційне провадження»[1], науковець звернувся до пошуку найбільш доцільних змін до процесуальних кодексів з метою вдосконалення апеляційного провадження, серед яких варто зазначити: а) можливість виходу апеляційного суду за межі апеляцій та подання сторонами нових доказів; б) закріплення вичерпного переліку випадків, коли апеляційне оскарження не допускається (зміна спеціальнодозвільного методу правового регулювання на загально-дозвільний); в) можливість апеляційного суду обмежувати час судових дебатів і виступів сторін; г) уніфікацію правил технічної фіксації перебігу апеляційного розгляду за допомогою відеозапису; ґ) зобов'язання складання в усіх випадках повного тексту рішень апеляційного суду; д) можливість апеляційного суду виносити окремі ухвали за результатами розгляду справи[2].

Першим комплексним науковим дослідженням апеляційного оскарження судових рішень у кримінальному процесі України є дисертація О. Ю. Костюченко[3]. За результатами авангардного дослідження авторкою було запропоновано низку ідей та вдосконалень, актуальність більшості з яких зберігається і на сьогодні. Серед них можна відзначити: 1) авторське визначення поняття «апеляційне оскарження»; 2) виділення етапів апеляційного оскарження; 3) обґрунтування потреби у: а) введенні спрощених вимог до змісту апеляції; б) запровадженні, крім письмової, ще й усної форми апеляції, яка фіксується протоколом усної апеляції секретарем судового засідання; в) установленні повноважень апеляційного суду вивчати кримінальні справи у повному обсязі, не обмежуючись апеляційними вимогами, зокрема, якщо будуть установлені підстави для прийняття рішення на користь засудженого чи виправданого без погіршення становища останніх; 4) пропозицію нормативно закріпити у кримінальному процесі України окремий порядок оскарження і перегляду проміжних судових рішень (включаючи й рішення слідчого судді)[4].

[1] Коваль В. М. Зазнач. пр. С. 5.

[2] Там само. С. 8, 9, 15.

[3] Костюченко О. Ю. Апеляційне оскарження судових рішень у кримінальному процесі України : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2005. С. 5.

[4] Там само. С. 5–7.

Комплексному дослідженню правової природи рішень апеляційної інстанції у кримінальному процесі присвячена дисертація Д. О. Захарова[1]. Давши визначення поняття «рішення апеляційного суду»[2], учений розкрив низку власне процесуальних особливостей апеляційного провадження, поміж яких варто вказати такі: 1) вітчизняна модель апеляційного розгляду є «інститутом позовного процесу, але зі збереженням окремих ревізійних повноважень»[3]; 2) у системі процесуальних актів на підставі спеціальних властивостей судових рішень можна виділити підсистему, «яка об'єднує рішення суду апеляційної інстанції»[4]. У дисертації також презентовано особливості всього спектра можливих за чинним на час проведення дослідження кримінально-процесуальним законом рішень апеляційного суду, серед яких у контексті нашого дослідження особливо цікавою є характеристика рішень апеляційного суду, що приймаються за результатами здійснення функції судового контролю («термінова апеляція»). Відносно останніх автором також були сформульовані пропозиції стосовно можливих доповнень до переліку підстав для зміни та скасування судово-контрольних рішень[5].

І. Ю. Мірошников, досліджуючи процесуальні та організаційні проблеми провадження судового слідства в суді апеляційної інстанції[6], запропонував авторську періодизацію становлення апеляційного провадження в Україні[7], а також навів особливості дослідження доказів у судовому слідстві апеляційної інстанції[8]. О. В. Острогляд, провадячи наукову розвідку здійснення адвокатом захисту в стадії

[1] Захаров Д. О. Правова природа та система рішень апеляційного суду у кримінальному судочинстві : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2005. 20 с.

[2] Там само. С. 6.

[3] Там само.

[4] Там само. С. 9.

[5] Там само. С. 14–15.

[6] Мірошников І. Ю. Судове слідство в апеляційній інстанції : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2006. С. 5.

[7] Там само. С. 6.

[8] Там само. С. 15–16.

апеляційного перегляду рішень суду першої інстанції, розробив методику захисту в суді апеляційної інстанції[1].

Спрямоване на наукове осмислення апеляційного провадження в системі кримінальних процесуальних стадій дослідження В. І. Сліпченка містить, по-перше, загальнотеоретичні положення, що стосуються апеляційного провадження (зокрема, порівняльно-правові аспекти, історичну характеристику, погляди вченого на поняття та юридичну природу апеляційного провадження, уявлення про структуру та функції апеляційного провадження)[2], по-друге, цікаві ідеї, пов'язані з розумінням завдання апеляційного провадження в контексті контролю за законністю рішень на стадії досудового розслідування[3]. Серед таких у контексті нашого дослідження варто виділити наступні: 1) ступінчастість оскарження рішень, прийнятих на стадії досудового розслідування, та розмежування компетенції місцевих і апеляційних судів у контексті перегляду таких рішень[4]; 2) класифікація рішень місцевого суду, що підлягають апеляційному оскарженню, залежно від меж перевірки та суб'єктного складу учасників апеляційного провадження[5]; 3) розмежування завдань апеляційної перевірки залежно від того, на якій стадії процесу було прийнято оскаржуване рішення[6].

У порядку огляду наукових джерел за предметом нашого дослідження слід також указати на роботи, в яких досліджувались окремі специфічні риси інституту перегляду судових рішень у кримінальному провадженні. Зокрема, у цьому контексті привертає до себе увагу дисертаційна робота Ю. П. Ковбаси, в якій автор розглянув питання реалізації правила щодо недопустимості повороту до гіршого при оскарженні судових рішень. І хоча вказана робота виконана за часів дії КПК 1960 р., а отже, у ній не порушуються питання перегляду

[1] Острогляд А. В. Здійснення адвокатом захисту в стадії апеляційного перегляду вироків суду : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2007. С. 4.

[2] Сліпченко В. І. Апеляційне провадження в системі кримінально-процесуальних стадій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2007. С. 8–9.

[3] Там само. С. 10–11.

[4] Там само. С. 9.

[5] Там само. С. 11.

[6] Там само.

ухвал слідчого судді, водночас низка сформульованих автором ідей (зокрема, щодо природи та змісту інституту недопустимості повороту до гіршого, необхідності його сприйняття як форми конкретизації загальноправового принципу справедливості, шляхів оптимізації апеляційного перегляду в Україні та ін.)[1] можуть бути використані при проведенні нашого дослідження.

Проблематику попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції та діяльності прокурора в контрольних стадіях кримінального процесу розглядали в захищених у 2010 р. дисертаціях В. Я. Мармаш[2] і Ю. О. Фідря[3].

Науковим підґрунтям для дослідження загальних умов апеляційного перегляду судових рішень у кримінальному провадженні може служити дисертаційна робота Н. В. Кіцен, у якій авторка зосередила увагу на розкритті сутності свободи оскарження судових рішень, визначенні предмета апеляційного оскарження, обсягу перевірки судових рішень і можливостях апеляційного суду при здійсненні такої перевірки[4]. Доречно в цьому контексті згадати й роботу В. В. Смірнової, де науковиця висвітлила результати своїх досліджень проблематики забезпечення прийняття правомірних рішень судом апеляційної інстанції у кримінальному судочинстві[5].

Дослідженню «правового регулювання, теорії та практики застосування норм, що регламентують апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України»[6] в парадигмі

[1] Ковбаса Ю. П. Правова характеристика кримінально-процесуального інституту недопустимості повороту до гіршого : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2008. 19 с.

[2] Мармаш В. Я. Попередній розгляд справи судом апеляційної інстанції у кримінальному судочинстві України : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2010. 20 с.

[3] Фідря Ю. О. Діяльність прокурора в контрольних стадіях кримінального процесу : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.10. Одеса, 2010. 20 с.

[4] Кіцен Н. В. Загальні умови перевірки вироків, постанов, ухвал суду, які не набрали законної сили : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2011. 20 с.

[5] Смірнова В. В. Забезпечення прийняття правомірних рішень судом апеляційної інстанції в кримінальному судочинстві України : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2012. 20 с.

[6] Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України : автореф. дис. … д-ра юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2016. С. 27.

чинного процесуального закону, присвячені наукові пошуки Н. Р. Бобечка, дисертацію якого можна вважати фундаментальною та комплексною науковою працею з окресленої тематики. Ученим були розглянуті всі основні аспекти апеляційного провадження – від теоретичних (об'єкт апеляційної перевірки, особливості, межі, обсяг, структура, характеристика моделі та генезис апеляційного провадження) до практичних, що пов'язані, зокрема, з: а) неконституційністю вичерпного переліку судових рішень, що підлягають апеляційному оскарженню; б) пропозиціями вдосконалення процедури апеляційного розгляду (винесення ухвали про відмову у відкритті апеляційного провадження у разі, якщо встановлено підстави для повернення апеляційної скарги; проведення дебатів і надання останнього слова лише в разі, якщо суд досліджував докази; відновлення інституту окремої ухвали)[1].

У контексті нашого дослідження особливо актуальними є такі міркування науковця: 1) завданнями апеляційного провадження є, поряд з іншими, здійснення судового контролю за діяльністю слідчих суддів та її результатами, запобігання набранню законної сили ухвалами слідчих суддів, виправлення порушень у діяльності слідчих суддів і запобігання цьому; 2) будучи формою контролю за діяльністю слідчих суддів, апеляційне провадження виконує основну роль у виявленні порушень та запобіганні їм у діяльності останніх; 3) однією з ознак підстав для зміни або скасування судових рішень в апеляційному порядку є те, що «такі порушення є наслідком рішень, дій або бездіяльності слідчого судді, суду та полягають у недотриманні кримінального процесуального закону та помилковому застосуванні або незастосуванні закону України про кримінальну відповідальність»[2]; 4) оцінюванню на предмет справедливості має піддаватися застосування не лише заходів кримінально-правового характеру, але й заходів кримінального процесуального примусу[3].

[1] Бобечко Н. Р. Зазнач. пр. С. 5–8, 14.
[2] Там само. С. 23.
[3] Там само. С. 11, 26.